

TOIMITUKSELTA
FRÅN REDAKTIONEN

Juhlii työn merkeissä

OUTI LEHTIPUU

Kuluva vuosi on *Teologisen Aikakauskirjan* juhlavuosi, sillä menossa on lehden 130. vuosikerta. Vuonna 1896 perustettu *Teologinen Aikakauskirja* on yksi Suomen vanhimpia yhä ilmestyviä tieteellisiä julkaisuja. Nykynäkökulmasta katsottuna lehden varhaisimpia vuosikertoja voisi luonnehtia lähinnä kirkollisiksi: kun uskonnonvapautta ei ollut, ymmärrettiin uskonto varsin ongelmattomasti kristinuskoksi sen suomalais-luterilaisessa muodossa. Kovin moni lehden julkaisema teksti tuskin läpäisisi nykyistä vertaisarviota. Historiallisia tekstejä ei luonnollisesti pidä arvioida nykyajan standardein, mutta niiden lukeminen osoittaa, kuinka paljon maailma ja teologinen tutkimus sen mukana on 130 vuodessa muuttunut.

Teologinen Aikakauskirja on edelleen täydessä vauhdissa, ja muiden vireiden toimijoiden tavoin se juhlii työn merkeissä. Tuloksena on numero, jonka sisältö kertoo jälleen, miten moninaista uskonnon tutkimus on. Vertaisarvioituja artikkeleita on neljä. Joona Vuorinen tarkastelee niitä vahvoja tunnelatauksia, jotka liittyvät mustaan jouluun, ja sijoittaa ne osaksi laajempaa ilmastomuutoksen aiheuttamien tunteiden kokonaisuutta. Lari Launonen analysoi reformoitua luonnollisen jumalätiedon ideaa kognitiivisen uskontotutkimuksen valossa. Lauri Mäenalasen aiheena on Immanuel Kantin viimeinen teos *Opus postumum* ja sen sisältämä näkemys Jumalan olemassaolosta. Katriina Hulkkonen ja työryhmä selvittävät, millaisia vaikutuksia covid-19-pandemian aiheuttamalla digitalisoitumisella on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon rituaaliseen elämään.

Katsauksissa Eerik Soares Ruokosuo pohtii, voiko tekoäly kuvitella olevansa jumala, Anni Tsokkinen jäljittää suomalaisen feministiteologian ruotsalaisia juuria, Juhani Forsberg muistelee Seppo A. Teinosta ja Esko Ryökäs analysoi konservatiivisen luterilaisen Missouri-synodin virkateologiaa. Numero sisältää myös tavallista laajemman kokoelman kirja-arvioita.

Aivan täysin ilman juhlallisuuksia ei 130-vuotias sentään jää. Toukokuussa 2026 järjestetään Helsingissä järjestyksessään neljännet Teologian ja uskonnotutkimuksen päivät (ks. esitelmäkutsu sivulla 478). Konferenssin avajaispäivänä, ma 11.5. järjestetään *Teologisen Aikakauskirjan* juhlapaneeli otsikolla ”Järki, tunteet ja tutkimus”. Keskustelijoina on asiantuntijoita, joiden tutkimusaiheena on ollut tunteet ja joiden tutkimusaiheet ovat herättäneet tunteita. Tervetuloa kuulolle!

Teologisen Aikakauskirjan toimitus toivottaa kaikille lukijoilleen hyvää ja toivottavasti valkoista joulua!